

Latvijas Komunistiskās partijas Centrālās Komitejas plēnums

2. un 3. augustā Rīgā notika Latvijas Komunistiskās partijas Centrālās Komitejas trešais plēnums. Plēnuma darbā piedalījās partijas pilsētu un rajonu komiteju sekretāri, pilsētu un rajonu Darbaļaužu deputātu padomju izpildkomiteju priekšsēdētāji, teritoriālo kolhozu un padomju saimniecību ražošanas pārvalžu priekšnieki, Latvijas KP Centrālās Komitejas partorgi un Latvijas LKJS Centrālās Komitejas komsorgi ražošanas pārvaldēs, arodbiedrību organizatori, teritoriālo kolhozu un padomju saimniecību ražošanas pārvalžu inspektori organizatori, Latvijas lauksaimniecības tehnikas apvienības rajonu nodaļu pārvaldnieki, vairāku padomju saimniecību direktori un labāko kolhozu priekšsēdētāji, lauksaimniecības speciālisti, republikas Tautas saimniecības padomes, ministriju, resoru un iestāžu vadošie darbinieki un preses pārstāvji.

Plēnums apsprieda šādus jautājumus:

1. Par Dobeles un Jēkabpils teritoriālo kolhozu un padomju saimniecību ražošanas pārvalžu darbu, pildot PSKP Centrālās Komitejas marta Plēnuma lēmumus.

2. Par pasākumiem kapitālās celtniecības uzlabošanai republikā.

Pirmajā darba kārtības jautājumā referātus nolasīja Dobeles teritoriālās kolhozu un padomju saimniecību ražošanas pārvaldes priekšnieks J. Brūvelis un Jēkabpils teritoriālās kolhozu un padomju saimniecību ražošanas pārvaldes priekšnieks E. Ungurs.

Plēnuma dalībnieki — Latvijas Komunistiskās partijas Centrālās Komitejas partorgs Gulbenes teritoriālajā kolhozu un padomju saimniecību ražošanas pārvaldē L. Kligeris, Tukuma rajona Zemītes kolhoza valdes priekšsēdētājs A. Leščuks, Valmieras teritoriālās kolhozu un

padomju saimniecību ražošanas pārvaldes priekšnieks K. Zorins, Siguldas rajona Nītaures padomju saimniecības direktors Z. Maršavs, republikas lauksaimniecības produktu ražošanas un sagādes ministra pirmais vietnieks V. Samojevskis, Latvijas lopkopības un veterinārijas zinātniskās pētniecības institūta direktors K. Brenčis un citi runāja par to, kā teritoriālās kolhozu un padomju saimniecību ražošanas pārvaldes īsteno PSKP Centrālās Komitejas marta Plēnuma lēmumus, kā tās cīnās par lauksaimniecības produktu ražošanas palielināšanu. Runātāji uzsvēra, cik svarīgi un savlaicīgi ir bijuši partijas lēmumi reorganizēt lauksaimniecības vadīšanu, nodibināt jaunus lauksaimnieciskās ražošanas vadīšanas orgānus.

Referātu par pasākumiem kapitālās celtniecības uzlabošanai republikā nolasīja Latvijas Komunistiskās partijas Centrālās Komitejas sekretārs V. Lejiņš.

Plēnumā runas teica Latvijas Komunistiskās partijas Centrālās Komitejas pirmais sekretārs A. Pelše un Latvijas Komunistiskās partijas CK sekretārs P. Strautmanis.

Apspriedētos jautājumos plēnums pieņēma plašus lēmumus.

Latvijas Komunistiskās partijas CK plēnums izskatīja arī organizatorisku jautājumu. Sakarā ar J. Peives ievēlšanu par PSRS Augstākās Padomes Tautību Padomes priekšsēdētāju un pāriešanu darbā uz Maskavu plēnums atbrīvoja viņu no Latvijas Komunistiskās partijas CK biroja locekļa pienākumiem.

Plēnums ievēlēja par Latvijas Komunistiskās partijas CK biroja locekli Latvijas PSR Ministru Padomes priekšsēdētāju V. Rubeni.

(LTA)

PADOMJU DAUGAVA

LATVIJAS KOMUNISTISKĀS PARTIJAS CENTRĀLĀS KOMITEJAS
UN LPSR MINISTRU PADOMES LAIKRAKSTS JĒKABPILS TERITORIĀLĀS
KOLHOZU UN PADOMJU SAIMNIECĪBU RAŽOŠANAS PĀRVALDES ZONĀ

Nr. 36 (2731)
22. gads

Otrdien,
1962. gada 7. augustā

Maksā
2 kap.

„Vārpa” kolhozniekiem veicas

Kolhoza «Vārpa» valde visu uzmanību veltī lopbarības sagādei. Te plašas platības nopļautas. Uz 1. augustu kolhoznieki varēja ziņot, ka sētie zālāji visā platībā nokopti. Vairāk nekā 220 hektāru pļavu masīvos siens sagubots.

Lai sienu savestu šķūņos, kolhoznieki strādā arī pa svētdienām. Bet, kas labi strādā, tam nav zēl palīdzēt. Tā, vienā svētdienā kolhozniekiem talkā sienu transportēt ieradās Jēkabpils mednieku biedrības biedri un krietni pastrādāja. Tikai vienas dienas laikā sveda 70 tonnu rupjās lopbarības.

A. PUSPURS

„Draudzība” pabeigusi siena pļauju

Pēc rūpīgi izstrādāta plāna kolhoza «Draudzība» ļaudis šogad uzsāka siena pļauju. Par spīti laika apstākļiem šeit nepārtraukti strādāja — gan sienu pļaujot, gan zārdojot, lietainās dienas izmantojot arī zāļu skābešanā. Tāpēc arī pūles vainagojās panākumiem.

Viss āboliņš sagubots

Kolhoza «Sarkanais partizānis» laukos novāks āboliņš un citas sē-

Ziemājus novāks 10 dienās

Lai labības novākšanu veiktu visisākos termiņos un labā kvalitātē, kolhoza «Lidums» valde un speciālisti kopā ar kolhoza aktīvu apsprieduši šo jautājumu. Pavisam ziemāju pļaujamā platība šogad 140 hektāri. Saimniecības rīcībā ir 6 labības pļaujmašīnas un viens graudaugu kombains. Tehnika visa izremontēta un darba kārtībā. Pašlaik beidz sagatavot labības kalti, kuru pārziņa Jānis Sorklis. Kaltē maiņā spēj izkaltēt

ap 10 tonnu graudu. Paredzēts vajadzības gadījumā kaltē darbu organizēt arī divās maiņās. Ar esošo tehniku, novācot dienā pa 15 hektāriem, ziemāju pļauju kolhozs plāno beigt desmit dienu laikā.

Stimulējošs pasākums

kums veiksmīgā ražas novākšanā būs paredzēta papildmaksā. Kolhoznieki, kuri piedalīsies labības novākšanā, saņems 12 procentus no visas ievāktās graudu kopprodukcijas.

Staru ciema korespondentu punkts

INTERVIJA

Top jauna slimnīca

Šā gada 1. septembrī notiks Krustpils stacijas jaunās dzelzceļa slimnīcas un poliklīnikas celtniecību. Sarunā ar mūsu korespondentu Latvijas dzelzceļu ārstnieciski sanitārā dienesta vecākā inženiere Aleksandra Beliha pastāstīja:

— Doma uzcelt jauno slimnīcu Krustpils stacijā radās tūlīt pēc PSKP XXII kongresa materiālu publicēšanas presē, kuros, starp citu, daudz vērības veltīts iedzīvotāju medicīniskās apkalpošanas uzlabošanai. Līdz šim laikam dzelzceļa medicīniskais punkts bija izvietots šaurā viestāva namiņā. Tagad ārstnieciskā iestāde atradīsies plašā divstāvu ēkā, kuras izbūve tuvojas nobeigumam.

Pirmajā stāvā būs poliklīnika. Visus tās kabinetus iekārtos pēc pēdējām medicīnas prasībām: te būs jaunākā modeļa rentgena aparāts, labākie instrumenti. Ne sliktāk būs apgādāta arī slimnīca ar 25 vietām, kura izvietota otrajā stāvā. Sevišķi labu iekārtu saņemsim operācijām: galdus, bezēnas lampas.

Visas telpas iekārtosim ar ērtām mēbelēm, sienas celtnieki nokrāsos acij patīkamos toņos.

Uzsākta slimnīcas apkārtnes labiekārtošana. Visapkārt izveidotas puķu dobes, iestādīti koki. Tuvākajā nākotnē slimnīcas darbinieki nolēmuši iestādīt dārzus.

Krustpils dzelzceļa stacijas strādnieki, kalpotāji un viņu ģimenes saņems kā dāvanu nelielu, bet mājīgu un labiekārtotu mūsdienu slimnīcu.

Neretas ciemata korespondentu punkts

tās zāles visā 140 ha platībā. Arī dabīgo zāļu pļauja un zārdošana tuvojas nobeigumam. Pašlaik 2. laukkopības brigādes ļaudis veic pļauju un zārdošana dabisko pļavu pēdējos 10 hektāros.

Siena sagādē iesaistīti visi brigādes kolhoznieki, fraktoristi, kā arī šoferi un būvbrigādes ļaudis. Pļauj kolhoznieki Augusts Klaviņš un Jānis Kaupens.

Pirmajā brigādē stiež sienu nogādāt šķūņos. Vēd tuvākos attālumos 12 pajūgi, tālākos — 2 traktori un viena automašīna. Šķūņos ievestas 80 tonnas lopbarības.

Z. BABAKOVA

Pēc labāko parauga

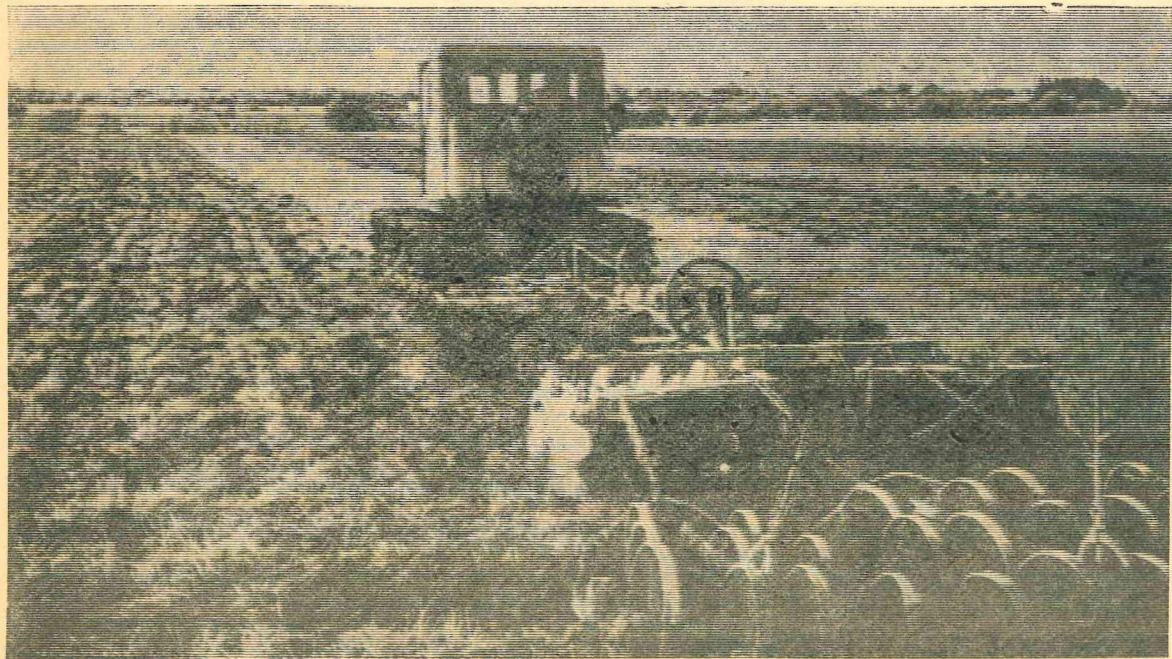
Druvu padomju saimniecības ceturtā kompleksā brigādē, kuru vada pieredzējušais brigadieris Artūrs Krūmiņš, pirmā saimniecībā pabeidza sēto zāļu pļauju 113 hektāru platībā ar vidējo siena ražu 20—25 cnt no hektāra.

Seit ākli strādāja, ik dienas izpildot normu, pieredzējušie pļāvēji ar zirgu vilkmes zāles pļaujmašīnām J. Sīpoliņš un V. Trakins un ar uzkarināmo pļaujmašīnu uz šasijas DVSS-16 — traktorists A. Kavranins.

Visi zālāji sazārdoti un lielākā daļa savesta šķūņos. Brigādes strādnieki apņēmušies līdz rudzu pļaujai ievest šķūņos visu rupjo lopbarību.

A. PAPSUJEVIČS,
Druvu padomju saimniecības praktikants

Gatavo augsni ziemājiem

Piektdien lauksaimniecības arteļa «Cīņa» traktorists Mihails Tretjakovs ar piekabinātāju Pēteri Ronku pirmie saimniecībā uzsāka lauku šķīvošanu ziemāju sējai. Pirmās dienas veikums — 13 hektāru. Sestdien abi mehanizatori sašķīvotos laukus sāka apvērst.

K. OSA foto

PARTIJAS DZIVE

Iniciatīva kontroles komisijas rokās

Komunistiskās partijas XXII kongress uzdeva partijas pirmorganizācijām dziļāk un lietiskāk nodarboties ar saimnieciskajiem jautājumiem, organizēt un kontrolēt ražošanu. To varēs panākt tikai tad, ja pirmorganizācija, tās birojs pastāvīgi uzlabos un pilnveidos organizatorisko darbu. Svarīga loma te ir partijas kontroles komisijām.

Seces padomju saimniecības komunisti nevilcinoties stājās pie šo uzdevumu īstenošanas. Seit izveidoja trīs partijas kontroles komisijas — tehnikas ekspluatācijas un lietderīgas izmantošanas, lopkopības un administrācijas darbības kontroles, trešās uzdevums — nodarboties ar laukkopības jautājumiem.

Ar pirmajām pastāvēšanas dienām visaktīvāko darbību izvērsusi tehnikas ekspluatācijas un lietderīgas izmantošanas kontroles komisija. Un tas ir saprotami. Mehānizatori un tehnika šodien izšķirošais spēks laukkopībā, arvien nozīmīgāka vieta tehnikai arī lopkopībā. Saimniecībā ir 32 dažādu marku traktori, 11 kombaini, 15 automašīnas, liels daudzums piekabes inventāra, dažādu lauksaimniecības mašīnu. Astoņās novietnēs darbojas 9 slaucamo aparātu komplekti. Šī visai nepilnīgā tehnikas uzskaitē parāda, cik atbildīgs darbības lauks šai kontroles komisijai.

Lielu darbu tās locekļi veica, gatavojoties šā pavasara sējai. Tehnikas remonta periodā kontroles komisija pārbaudīja darba norisi, atklāja virkni trūkumu. Komisijas priekšsēdētājs lopkopības smago darbu mehānizācijas brigādes atlīdznieks Ludis Egle sagatavoja plašu ziņojumu atklātajai partijas sapulcei. Tā noritēja vētrai. Vārdā sauca nevīžīgos mehānizatorus, kas pametuši lauku malās piekabes inventāru. Sarkt nācās dažiem nolaidīgiem traktoriem, kas nebija notīrījuši remontam atbrauktos traktorus. Sapulce deva lielu stimulu remonta tempu paātrināšanai. Tehnikas remontu pabeidza noteiktajā laikā, un pavasarī traktori uz tīrumiem devās grafikā paredzētajos termiņos. Isi pirms pavasara lauku darbu uzsākšanas kontroles komisija izdarīja tehnikas gatavības pārbaudi.

Lielas rūpes lopkopības speciālistiem sagādāja mehāniskās slaukšanas ieviešana. Daudz vienkāršāk bija iegādāties un uzstādīt aparātus, nekā iemācīt lopkopes prasmi ar tiem apieties, mīlēt jauno tehniku. Partijas kontroles komisija pēc pārbaudes novietnēs ierosināja šo jautājumu apspriest atklātajā partijas sapulcē. Tā palīdzēja pārvarēt radušās grūtības, deva asu pretsparu tiem, kas nenovērtē mehāniskās slaukšanas lielo lomu darba ražīguma celšanā un piena pašizmaksas pazemināšanā.

Ilgāku laiku partijas kontroles komisijas locekļus nodarbināja doma, vai nevar pazemināt traktoru darbu pašizmaksu, kas saimniecībā visai augsta. Komunisti atklāja, ka daži mehānizatori izdara lielus nepārdomātus pārbraucienus. Piemēram, Alfreds Viksna un Roberts Muceņiks pēc darba tīrumā ar traktoru brauca uz mājām. Atklājās arī citi pārkāpumi. Saimniecības direktora pavēli par tehnikas stāvvietām rupji pārkāpa vairāki mehānizatori. Šī jautājuma apspriešana partijas sapulcē palīdzēja mehānizatoriem saskatīt iespējas un rezerves traktoru

darbu pašizmaksas pazemināšanai.

Kontroles komisijas locekļi — priekšsēdētājs Ludis Egle, laukkopības brigadieris Vasilis Voskresenskis, šoferi Pēteris Zavadskis un Fjodors Drozdovs, iecirkņa mehāniķis Fjodors Arness pastāvīgi ziņo par dažādiem trūkumiem partijas pirmorganizācijas birojam, uzstājas ražošanas sapulcēs, ievie to kritiskus rakstus sienas avīzē.

Pašlaik komisija gatavojas ražas novākšanas tehnikas pārbaudei. Bez tam vēl paredzēts pārbaudīt saimniecības auto-transporta darbu.

Lietišķi savu darbu organizē lopkopības kontroles komisija. Partijas pirmorganizācijas biroja vadībā tā sarīkoja pēkšņu pārbaudes reidu fermās. Tajā piedalījās gandrīz visi pirmorganizācijas biedri. Atklājās virkne nopietnu pārkāpumu. Dažas slaucējas izslaukumus kāpināja ar tīra ūdens palīdzību. To atklāja zemais piena tauku saturs. Citur neievēroja darba kārtības noteikumus, nosūtīja uz pienotavu netīru pienu, atklājās nopietnas kļūdas govju aplecināšanā un pat zādzības. Lopkopju ražošanas sapulcē par šo reidu iznāca liela un nopietna saruna. Stāvoklis lopu novietnēs krasi uzlabojās. Šīs partijas kontroles komisijas priekšsēdētāja lopkopības brigadiere Milda Gustiņa ne tikai kontrolē, bet arī popularizē pirmrindnieku pieredzi. Viņa uzstājas

lopkopju sanāksmēs, apmāca jaunos speciālistus. Saimniecības pirmās nodaļas jaunā lopkopības brigadiere Vera Kotāne ar pateicību atceras, cik iejūtīgi un lietīšķi pēc tehnikuma beigšanas viņu ievadīja darbā komuniste Milda Gustiņa. Rosīgi darbojas komisijas loceklis Seces pienotavas direktors Jānis Roziņš un citi biedri. Viņi pārbauda piena tīrību, tauku saturu, lopu ganišanu, kārtību fermās.

Pagaidām maz iniciatīvas laukkopības kontroles komisijas darbībā. Pērn tās locekļi sarīkoja pārbaudes reidu par rušināmo kultūru kopšanas norisi, par labības noliktavu, kalšu gatavību ražas uzņemšanai. Šinī gadā nekādi lielāki pasākumi nav veikti. Komisijas priekšsēdētājam smago darbu mehānizācijas brigadierim Pēterim Riekstam un pārējiem komisijas locekļiem jāatceras, ka partijas kontroles komisijas locekļu pienākumi nav goda amats. Saimniecības plašajos tīrumos, brigādēs, nodaļās vēl daudz trūkumu darba organizācijā, nav izskauti disciplīnas pārkāpumi, nemaz jau nerunājot par ražošanas ekonomikas jautājumiem.

Seces padomju saimniecības partijas pirmorganizācijas kontroles komisiju darbība parāda, cik daudz tās var paveikt ražošanas uzlabošanā, saistību izpildes nodrošināšanā. Visnotaļ jāceļ šo komisiju iniciatīva lielu un mazu jautājumu risināšanā.

D. SLIKŠANS

Čaklā pioniere

Kolhoza «Viesīte» pirmās brigādes laudis ir ļoti pateicīgi Viesītes pilsētas vidusskolas piektās klases audzēknei pionierei Vijai Pučkai, kas ar zirga grābekli savilkusi vālos daudzus desmitus hektāru nopļauto zālāju. Brigādes kolektīvs to steigšus sagūboja. Meitenei 14 gadu, bet viņa savu darbu veic labāk nekā daži pieaugušie. Pioniere piedalās arī skābarības sagatavošanā.

— Vasaras brīvdienas pavadu lietderīgi, apgūstot praktiskās iemaņas kolhoza darbos. Mana māsa strādā «Kulķu» liellopu novietnē pie mehāniskās govju slaukšanas agregāta, bet māmiņa laukkopības brigādē, — saka pioniere Vija Pučka.

Visa Pučka ģimene teicami strādā kolhozā.

K. KUZMA,
Viesītes kolhoza biedrs

KOMJAUNATNES ORGANIZĀCIJAS

Izšķirošajos posteņos komjaunieši un jaunieši

Pirms vairākiem gadiem Mežgales kolhoza slaucējas pamatoti cildināja kā vienas no labākajām rajonā. Piena kopieguves ziņā, vidēji izslaukumus no govju kolhozam bija augsti rādītāji. Tad izslaukumi pazeminājās. Iemesli bija dažādi. No fermām aizgāja vairākas izcilas slaucējas, kam ilggadēja darbā bija saslimušas rokas. Bija arī dažādas citas neveiksmes. Kādreiz slavenajam saimniecības kolektīvam vajadzēja samierināties ar visai viduvēju vietu kolhozu vidū.

— Nebūtu slikti papildināt slaucēju kadrus ar jauniešiem, — sprieda valdes viri. Mūsu jauniešiem jārikojas tā, kā pirms dažiem gadiem izdarīja Aina Spēka, kas pārņēma no mātes labāko govju grupu kolhozā.

Nopietnas sarunas par jauniešu iesaistīšanu lopkopībā vairākkārt risināja kolhoza komjaunieši. Pakāpeniski slaucēju pulkā parādījās jauni vārdi. Jaunās kolhoznieces kļuva arī par telkopēm un cūkkopēm. Lopkopju kadri atjaunojās. Bet tur, kur vingru roku pieliek jaunieši un darbu veic ar prieku, panākumi neizpaliek.

Dedzīgas sarunas par jaunām robežlinijām izraisīja jauniešu vidū šā gada sākumā. Viņi ar sajūsmu uzmēma PSKP Programmu. Pavisam konkrētu darba plānu lauku laudim izvirzīja PSKP CK marta Plēnums. Jauniešu sarunas guva konkrētu izpausmes formu — kļuva par sociālistiskās sacensības saistībām. Savu ieguldījumu gribēja dot visi. Aina Spēka apņēmās izslaukt 4000 kilogramu piena no katras grupas govju. Vairākas jaunās slaucējas nosprauda sev mērķi sasniegt 3200 kilogramu un augstāku robežu. Konkrētas saistības bija arī telkopjiem, cūkkopēm, mehānizatoriem un citiem jauniešiem.

Kolhoznieki ar prieku vēroja, cik sparīgi pie darba ķērās jaunieši. Komjauniete Dzidra Eglīte, jauniešes Zenta Verbicka, Ilga Ivanāne, Zenta Orste centās neatpalikt no izslaukuma grafikam. Noslēdzoties pirmajam pusgadam, viņu izslaukumu plānu izpildē rādīja 50 procentus. Bet priekšā vēl bija intensīvi piena ražošanas mēneši.

— Jaunatne nepievils! — priecājās valdes locekļi, kolhoznieki. Arteļa valde rūpējas gan par

Kur sastopas visas pasaules jaunieši

Helsinki. VIII Vispasaules jaunatnes un studentu festivāls.

Attēlā: Uzbekijas tautas māksla, ko demonstrē tieši uz somu galvaspilsētas ielas, pievilksni daudz skatītāju.

(TASS foto

Helsinki. VIII Vispasaules jaunatnes un studentu festivāls.

Attēlā: viena no festivāla dalībnieku daudzajām draudzīgajām sarunām. Satikušies Padomju Savienības, ASV un Peru delegāciju locekļi.

TASS foto

jauniešiem, gan par pieredzējušām slaucējām. Lopi saņēma labas ganiņas, pastāvīgā valdes kontrolē bija gani. Pārskati par rajona saimniecību lopkopju darbu atnesa priecīgu pārsteigumu — Mežgales kolhoza slaucējas bija atkal panākušas visaugstāko caurmēra izslaukumu no govju. Tas bija visa kolektīva liels sasniegums. Visvairāk par to priecājās komjaunieši un jaunieši. Viņi taču tagad ieņēma izšķirošās pozīcijas cīņā par septiņgades plāna izpildi. Darba spars tiešām visiem liels. Komjauniete Dzidra Eglīte vēl pirms gada bija vienā no pēdējām vietām slaucēju pulkā. Tagad viņa panākusi izslaukumu kāpinājumu, salīdzinot ar pērnā gadu, par vairāk nekā 180 kilogramiem. Otro mēnesi govju grupu kopj Skaidrīte Ivanāne. Šajā laikā viņa paspējusi parādīt sevi par tikpat čaklu lopkopi, kādas ir vecākās māsas. Vecākās — Mirdzas koptie teļi diennakti pieņemas dzīvsvārā par 650—700 gramiem, bet Ilga jau vispāratzīta slaucēja. Tāda kļūs arī Skaidrīte.

Vieglāk izcīnīt pirmrindnieces nosaukumu, nekā to paturēt. Par to šinī gadā pārliecinājās komjauniete Aina Spēka, kas sāka cīņu par 4000 kilogramu piena iegūšanu no govju. Dažas neparedzētas neveiksmes agrā pavasarī negatīvi ietekmēja izslaukumus. Radās minusi salīdzinājumā ar pērnā gadu. Skēršļi un grūtības nenobaidīja Ainu, kas tagad kļuvis partijas biedru kandidāte. Minusi strauji samazinās. Aina ar viņai piemītošo enerģiju droši iet uz priekšu. Neviens nešaubās, ka gadu noslēdzot, viņa kā vienmēr būs pašu

labāko pulkā. Tomēr atgadās arī tā, kā tas notika ar Anīsu Mikuļīnu. Šai komjaunietei pietrūka gribas un neatlaidības. Pusgada laikā gada uzdevumu izpildījusi tikai par 25 procentiem, viņa pameta darbu fermā. Tas, protams, slikti. Tomēr viena biedra mazdūšība nerādīja paniku pārējo vidū. Mežgales kolhoza komjaunieši un jaunieši doto vārdu turēs — saistības godam izpildīs.

Arvien drošāk sacensības iniciatīvu par šā gada saistību izpildi pārņem arī laukkopībā strādājošie komjaunieši un jaunieši. Uzticētos pienākumus rušināmo kultūru kopšanā labi pilda mehānizatori komjaunietis Alfrēds Ušackis, Jānis Skujiņš un Jānis Vilcāns. Par viņu darbu nav jākaunas. Kolhoza labākā šofera nosaukumu pelnīti nes Modris Kalvītis. Vislielākais nobraukums, degvielu ietaupījums, mašīna priekšzīmīgā kārtībā — tāds viņa darba raksturojums.

Savu biedru — jauno kolhoznieku nedalītas simpātijas Modris ieguvis ar lielo atsaucību. Pateicoties Modrim, jaunieši bieži dodas uz teātra, kino izrādēm un citiem kultūras pasākumiem.

Arī mūsu jaunā ražošanas komandiere — liellopu fermas vadītāja komjauniete Dzidra Ozoliņa, tāpat arī mūsu komjaunatnes pirmorganizācijas biedre, tagad partijas biedru kandidāte lopbarības pārziņe Aina Vilcāne savus pienākumus pilda teicami.

Jaunie kolhoza saimnieki droši pārņem no vecākās paaudzes rokām darbu un cīņu stafeti.

V. LAPSA,
Mežgales kolhoza komjaunatnes pirmorganizācijas sekretāre

Lai kāpinātu lauksaimniecības produkcijas ražošanu, Biržu kolhozs plāno ar katru gadu palielināt rušināmo augu un graudaugu platības. Mazvērtīgās graudaugu kultūras nomaiņa vērtīgākās, ražīgākas. Ja šogad graudaugi aizņem 35,5 procentus no aramzemes, tad 1965. gadā tie jau aizņems 50 procentus. Turpmāk sēsīm arī vairāk cukurbiešu lopbarības vajadzībām.

Mēs domājam ne tikai izdarīt izmaiņas sējumu struktūrā, palielināt graudaugu, kukurūzas un cukurbiešu tirumu procentu zemes bilancē, bet reizē arī ievērojami kāpināt ražas.

Rušināmo augu audzēšana, kā arī graudaugu ražības celšana nav iedomājama bez pilnvērtīgām mēslojuma devām. Viens no galvenajiem zemo ražu cēloņiem ir nepietiekama organisko mēslu, it sevišķi kūstmēslu un kūdras kompostu izmantošana. Tomēr, lai palielinātu organisko mēslu krājumus, lielāka verība pievēršama kūdras pakaišu pielietošanai fermās, kā arī kūdras un kūstmēslu kompostēšanai. Kūdra jālieto, lai novērstu kūstmēslus esošo augu barības vielu zudumus, kā arī lai palielinātu to daudzumu un iedarbību. Lai gan mūsu saimniecībā trūkst vajadzīgās tehnikas šo darbu plašai izvēšanai, tomēr varam reāli izvēstēt ar lielām neizmantotām rezervēm.

Pašlaik varam izmantot kompostu gatavošanai vienu šasijas iekrāvēju, traktoru «Belarusj» ar mēslu ārdītāju, kā arī pašizkrāvēju automašīnu. Šāda tehnika caurmērā dienā var

izvest pie fermām atkarībā no attāluma 60—80 tonnu kūdras. Kūdras iegūstam novadgrāvī. Kūdras, kūstmēslu un vircas maisījumu izdevīgi gatavot uz nosusināta purva, šinī gadījumā kūdrājā.

Šādos apstākļos mums ir iespēja gatavot kompostu pēc slāņveida metodes. Kūdrājā izved kūstmēslus, vircu, kaļķi un fosforitmiltus. Tos sajauc ar kūdru, lauku diskojot vai sarot. Irdeno slāni sadzen ar buldozeru stīpās līdz 1000 tonnām. Pēc 1—3 dienu stāvēšanas stīpā kūdras un vircas maisījums derīgs lietošanai. Kūdras krājumi ir lieli, un mūsu saimniecībai iespējams sagatavot nepieciešamo organisko mēslu daudzumu.

Profesors K. Bambergis ar saviem ilggadīgajiem pētījumiem pierādījis, ka kūdras un vircas maisījums, salīdzinājumā ar augsne iestrādātu vircu, labāk cel ražas un augi no tā pilnīgāk izmanto barības vielas. Viens kubikmetrs vircas, kas izlietots nepiesātinātajos kūdras un vircas maisījumos, devis līdz 1 tonnai lielu kartupeļu ražas un 2 reizes lielāku vīkazu siena ražu pieaugumu uz hektāra nekā vienkārši augsne iestrādāta virca.

Lai nodrošinātu 10—15 tonnu organiskā mēslojuma uz aramzemes hektāru, mums jāražo ik gadus 20000 tonnu šā mēslojuma. Kūdras kompostus gatavojot pie fermām, vadāties no šāda aprēķina — uz katrām 10 daļām kūdras dodam divas daļas kūstmēslu un 2—3 procentus

fosforitmiltu no kūdras svara. Kūdras sabarām 25—30 centimetru biezā kārtā. Pēc tam kraujam kūstmēslus kārtām ar kūdru. Sajaukšanu veicam ar buldozeru, pie kam cenšamies stīpas novietot tālāk no fermas, lai turpat varētu atkal sagatavot jaunu komposta porciju. Šādā veidā kūdras izvadinām, tā atdzīvinās un vasaras periodā ļoti labi saglabājas šķidrie kūstmēsli un virca. 1000 tonnas šāda komposta jau sagatavotas. Esam pārliecinājušies, ka, dodot nevēdinātu kūdras tieši augsnei bez kompostēšanas, kultūru ražības celšanās nav novērota. Raža atsevišķos gadījumos pat samazinājusies. Tiešai mēslošanai derīgas tikai daudzpelainās kūdras, kas bagātas ar augu barības vielām. No šādām kūdrām derīgākās skābās augsnes ir kaļķu un fosforskābi saturošas kūdras. Pārējās kūdras bez to kompostēšanas tieši augsnei mēslošanai ir mazefektīvas.

Sagatavoto kompostu plānojam izlietot ziemāju mēslošanai, ganībām, kā arī iestrādāt augsnei rudenī rušināmajām kultūrām nozimētajās platībās.

Tikai kāpinot lopbarības kultūru ražību, varēsim nodrošināt lopiem vajadzīgo barības bāzi. Lai šo darbu paplašinātu, saimniecībai nepieciešams iegādāties lielākā skaitā mēslu ārdītājus, pašizgāzējas piekabes, iekrāvējus. Jārada īsta organiskā mēslojuma fabrika, jo bez tās nevarēsim strauji celt lauksaimniecības produkcijas ražošanu.

A. SKOPĀNS,
Biržu kolhoza agronoms

Iepazīstoties ar labāko saimniecību sasniegumiem lopkopībā un analizējot mūsu kolhoza rādītājus, nācām pie secinājuma, ka izdevīgi palielināt gaļas ražošanu, nobarojot jaunlopus tieši vasaras mēnešos, kad var maksimāli izmantot lēto ganību zāli, kā arī zaļbarību. Vasaras mēnešos jaunlopi dod vislielāko vidējo diennakts dzīvsvāra pieaugumu, pie kam gaļa ir vislielākā.

Telēm piena dzirdīšanas periodā izdzirdinām 150 kilogramus pilnpiena. Tas nav daudz. Arī vājpienu dodam tikai 6 kilogramus dienā. Šai periodā izbarojam arī pa puskilogramam miltu. Ziemas mēnešos devām arī 0,5 kilograma kartupeļu un 1 kilogramu siena. Audzējamām telītēm spēkbarības normas bija zemākas — 200 gramu miltu dienā, kā arī nedevām kartupeļu piedevu. Pusgadā ieguvām nobarojamiem telēm vidējo diennakts dzīvsvāra pieaugumu 800—900 gramus, kamēr audzējamām telītēm 600 gramus. No sacītā varam droši secināt, ka nav nekāda vajadzība izdzirdīt telēm lielas pilnpiena devas, kā tas bija agrāk. Tas stipri sadārdzināja ražoto produkciju. Saimniecībai ir izdevīgāk pienu pārdot valstij, bet tā vietā dienas devās barības vielu un olbaltuma vielu saturu kompensēt ar saknēm. Tādēļ ne-

pieciešams tuvākajos gados palielināt lopbarības sakņu ražošanu.

Kāpinot liellopu gaļas ražošanu, mums nepieciešams palielināt nobarojamo jaunlopu vidējo ikmēneša skaitu, iepērkot tos arī no kolhozniekiem. Tas, protams, izvirza mums uzdevumu pārkārtot telu audzēšanu tā, lai esošās telpas ekonomiskāk izmantotu. Jāuzlabo jau pastāvošā grupveida dzirdīšanas iekārta, kā arī ierīkojama no jauna, lai viena telu kopēja varētu apkopt ne mazāk kā 50—100 telus. Pašlaik tikai A. Bērziņš apkopj 70 audzējamās telites. Bet vidējā slodze telu kopējai saimniecībā ir tikai 30 teli. Tos audzējot lielākās grupās, mums būs iespējams tuvākajos gados ne tikai kāpināt gaļas ražošanu, bet arī sekmīgi ataudzēt ganāmpulku.

Slaucamo govju skaitam mūsu saimniecībā ik gadus jāpieaug par 100, sasniedzot 1965. gadā 650 govīs. 1970. gadā uz 100 hektāriem lauksaimniecībā izmantojamās zemes jābūt 22 slaucamām govīm.

Protams, tas prasa tuvākajos gados uzcelt arī slaucamo govju novietnes, mehānizēt lopkopības smagos darbus.

I. STANKS,
Biržu kolhoza zootehniķis

Audu preparātus praksē ieviešis akadēmiķis V. Filatovs jau 1933. gadā. Autors uzskatīja, ka dzīvnieka audos, kas atdalīti no organisma, vēl ilgi norisinās vielu maiņa. Atrodoties nelabvēlīgos apstākļos, vielu maiņas procesā audos rodas bioloģiski ļoti aktīvas vielas, kuras akadēmiķis V. Filatovs nosauca par pretestības vielām jeb biogēniem stimulatoriem.

Tagad audu biogēnos stimulatorus masveidīgi ražo un pielieto praksē lopkopībā visā Padomju Savienībā. Pēdējos gados arī Jēkabpils veterināri bakterioloģiskā laboratorija apguvusi šī preparāta ražošanu. Izgatavojot audu biogēno stimulatoru no dzīvnieku liesas, to tur 4—5 dienas pie pazeminātas temperatūras (0 līdz +4 grādi C). Pie šādas temperatūras liesā izveidojas biogēnie stimulatori. Ievadīti dzīvnieku organismā, šādi biogēnie stimulatori pastiprina vielu maiņu, atjauno centrālās nervu sistēmas regulējošo ietekmi, stimulē visa organisma funkcijas, paaugstina tā izturību pret nelabvēlīgu apstākļu ietekmi.

Šā gada pirmajā pusgadā laboratorija izgatavojusi 59,4 litrus audu biogēno stimulatoru, kas izlietoti rajona saimniecībās. Esam to pielietojuši sivēniem, sākot ar 3—5 dienu vecumu, kuri slimoja ar nelipīga rakstura caureju vai bija dzimuši vārgi, augšanā atpalikušiem barokļiem, kā arī telēm. Pēc biostimulatora pielietošanas sivēniem caureja izbeidzas, sivēni kļūst žirgti, normāli attīstās. Biostimulatora injekcijas atkārtotas ar vienas nedēļas starplaiku 2—3 reizes. Ar labiem rezultātiem biostimulatoru pielietoja vētārsts b. Bērziņš Atāšienes padomju saimniecībā. Dubnas kolhoza vefeldšeris b. Valters injekcijas uzsācis 5 dienu veciem sivēniem, kā arī attīstībā atpalikušiem barok-

ļiem. Dzīvnieki kļuvuši žirgtāki, labi uzņēmuši un izmantojuši barību.

Kolhoza «Vienība» vefeldšeris b. Grahoļskis biostimulatoru pielietoja 40 augšanā atpalikušiem sivēniem. Pašas cūkkopības par preparātu atsaucas ļoti atzinīgi, jo pēc tā injicēšanas caureja tūlīt izbeidzas.

Biostimulatora labvēlīgā un efektīvā ietekmē sivēnu audzēšanā sekmīgi apstiprinājusies daudz mūsu rajona saimniecību praksē.

Tikai jāsaaka, ka saimniecībās, kurās pielieto šo preparātu, vajadzētu arī konkrētu uzskaiti, organizējot izmēģinājuma un kontroles grupas. Pagājušajā gadā Bebrene veterinārajā tehnikumā izdarīti izmēģinājumi, lai noskaidrotu biostimulatora iedarbības efektivitāti. Tas pielietots 4 mēnešu veciem barokļiem viena mēneša laikā. Izmēģinājuma sākumā kontrolgrupas 8 sivēnu vidējais svars bija 44,2 kilogrami, bet izmēģinājuma grupas 8 sivēniem — 43,0 kilogrami.

Izmēģinājuma beigās barokļu grupas kopējais dzīvsvārs par 72 kilogramiem pārsniedza kontrolgrupas kopējo svaru.

Ar labiem panākumiem telu audzēšanā šis preparāts pielietots Dignājas kolhozā, Ābeļu un Mežāres padomju saimniecībās. Biostimulators pielietots arī citās saimniecībās. Un, ja arī to saimniecību speciālisti, kuri vēl nav pielietojuši šo preparātu, būtu to laikus izmantojuši, sivēnu krišana ievērojami samazinātos. Tāpēc ikvienam veterinārajam darbiniekam dzīvnieku augšanas veicināšanai obligāti jāpielieto audu biogēna stimulators.

B. BALODE,

Jēkabpils veterināri bakterioloģiskās laboratorijas vadītāja

Attēlā: komunistiskā darba trieciennieks Oto Ušackis.

V. BEĻEVICA foto

gandrīz pilnīgi nolietojās braucēšā daļa.

Lielu ļaunumu nodarīja šis nevēlīgais mehanizators. Viņa vadītāis traktors neizpildīja paredzētos darba uzdevumus. Drīz vien pēc kārtējā remonta traktoru no jauna vajadzēja nogādāt remontdarbnīcās. Viņa biedri ietaupīja līdzekļus, bet K. Kalupnieka vainas dēļ tagad

tie bija jāizlieto traktora atkārtotam remontam. Pareizi rīkojusies saimniecības vadība, pārceļot K. Kalupnieku nekvalificētā darbā laukkopības brigādē.

Cilvēku vērtē pēc viņa darbiem. Čaklajiem un centīgajiem gods un uzslava, slinkiem un nevēlīgām — vīsas sabiedrības nopietums.

V. VILNIS

Latvijas PSR Augstākās Padomes Prezidija DEKRĒTS

par māju, vasarnicu un citu celtnu
beztalīdzības atsavināšanu, kuras pilsoņi
uzcēlušī vai iegādājušies par līdzekļiem,
kas iegūti nestrādājot

Valsts iestādes saņem no sabiedriskajām organizācijām un darbaļaužu kolektīviem materiālus, kuros ir ziņas par to, ka dažas personas ceļ vai iegādājas mājas, vasarnicas un citas celtnes par līdzekļiem, kas iegūti nestrādājot, kā arī uz valsts uzņēmumu, iestāžu, kolhozu, kooperatīvu un citu sabiedrisko organizāciju nelikumīgi izmantoto līdzekļu rēķina. Sabiedriskās organizācijas un darbaļaužu kolektīvi izsaka pamatotu sašutumu par šo personu rīcību un ieteic šādas mājas, vasarnicas un citas celtnes nodot vietējo darbaļaužu deputātu padomju komunālajā fondā, kolhoziem, kooperatīvajām un citām sabiedriskajām organizācijām.

Lai izskaustu šādu sabiedrībai kaitīgu atsevišķu pilsoņu rīcību un nepielautu, ka turpmāk celtu un iegādātos mājas, vasarnicas un citas celtnes par līdzekļiem, kas iegūti nestrādājot, Latvijas PSR Augstākās Padomes Prezidijs nolēma:

1. Noteikt, ka mājas, vasarnicas un citas celtnes, kuras pilsoņi uzcēlušī vai iegādājušies par līdzekļiem, kas iegūti nestrādājot, kā arī uz valsts uzņēmumu, iestāžu, kolhozu un citu kooperatīvu un sabiedrisko organizāciju nelikumīgi izmantoto līdzekļu rēķina, atsavināmas bez atlīdzības un nododamas rajona, pilsētas darbaļaužu deputātu padomes komunālajā fondā, kolhozam vai citai kooperatīvajai vai sabiedriskajai organizācijai.

2. Uzdot rajonu, pilsētu darbaļaužu deputātu padomju izpildu komitejām nodrošināt, lai rūpīgi tiktu pārbaudīti materiāli par atsevišķām personām, kuras uzcēlušas vai iegādājušas mājas, vasarnicas un citas celtnes par līdzekļiem, kas iegūti nestrādājot, izveidojot šim nolūkam komisijas, kuru sastāvā būtu padomes deputāti, komunālo un finansu iestāžu, kooperatīvu, arodbiedrību un citu sabiedrisko organizāciju pārstāvji.

Pārbaudes rezultātus un komisijas atzinumu izskata rajona, pilsētas darbaļaužu deputātu padomes izpildu komiteja, kura, ja tam ir pamats, pieņem lēmumu par pārbaudes materiālu nodošanu rajona (pilsētas) tautas tiesai.

3. Rajona, pilsētas darbaļaužu deputātu padomes izpildu komite-

jai izdarot ienākumu avotu pārbaudi, par kuriem uzcelta vai iegādāta celtnes, kā arī tiesai izlemjot jautājumu par celtnes beztalīdzības atsavināšanu, celtnes īpašniekam ir tiesības iepazīties ar pārbaudes materiāliem, dot paskaidrojumus un iesniegt dokumentus un citus pierādījumus savu ienākumu apstiprināšanai.

4. Materiālus par māju, vasarnicu un citu celtnu beztalīdzības atsavināšanu, kuras pilsoņi uzcēlušī vai iegādājušies par līdzekļiem, kas iegūti nestrādājot, izskata rajona (pilsētas) tautas tiesa atklātā tiesas sēdē, piedaloties prokuroram un sabiedrisko organizāciju pārstāvjiem.

Tautas tiesa, konstatējusi, ka māja, vasarnica un citas celtnes uzceltas vai iegādātas par līdzekļiem, kas iegūti nestrādājot, kā arī uz valsts uzņēmumu, iestāžu, kolhozu, kooperatīvu un citu sabiedrisko organizāciju nelikumīgi izmantoto līdzekļu rēķina, pieņem lēmumu par šo celtnu beztalīdzības atsavināšanu un to nodošanu rajona, pilsētas darbaļaužu deputātu padomes komunālajā fondā, kolhozam vai citai kooperatīvajai vai sabiedriskajai organizācijai. Tautas tiesa ar šo pašu lēmumu var atņemt bijušajam celtnes īpašniekam un ar viņu kopā dzīvojošām personām tiesības lietot apdzīvojamo platību atsavināmajā mājā, vasarnicā vai citā celtņā. Ja izliekamajām personām nav citas dzīvojamās telpas, tad tai organizācijai, kurai nodots namīpašums, jāierāda šīm personām dzīvojamā platība pēc spēkā esošajām normām.

5. Ja rajona, pilsētas darbaļaužu deputātu padomes izpildu komiteja vai tautas tiesa, pārbaudot un izskatot materiālus par atsevišķām personām, kuras uzcēlušas vai iegādājušas celtnes par līdzekļiem, kas iegūti nestrādājot, konstatēs šo personu rīcībā nozieguma pazīmes, materiāli par tām nosūtāmi prokuroram izmeklēšanai.

Latvijas PSR Augstākās Padomes Prezidija priekšsēdētājs
J. KALNBERZIŅŠ

Latvijas PSR Augstākās Padomes Prezidija sekretārs
K. GAILIS
Rīgā, 1962. gada 3. augustā

Darbaļaudis RAKSTA redakcijai

Redakcija saņēma pensionāra V. Krūmiņa vēstuli. Lūk, ko viņš raksta:

«Par iemīļotu mūsu pilsētas darbaļaužu atpūtas vietu kļuvis Daugavas krastmala. Tādēļ tiek veikti pasākumi, lai to izdailotu un labiekārtotu. Taču dažu cilvēku pavirša rīcība rada šķēršļus patīkamai atpūtai pie Daugavas. Proti, pārceltuvju kuģu izstrādātāja un degvielas atkritumi tiek izlieti tieši ūdenī, tā rezultātā eļļas kārtne ne tikai pārklāj krastmalas zāli un sabojā ūdeni, bet degvielas izgarojumi piesārņo gaisu.

Mācīsimies vakarskolā

1. septembrī sāksies jaunais mācību gads. Strādājošai jaunatnei, kurai nav vidējās izglītības, ir lielas iespējas turpināt mācības vakara vispārīgglītojošā vidusskolā. Šogad Jēkabpils 1. vakara vispārīgglītojošās vidusskolas audzēkņi mācīsies 1. vidusskolas ēkā, Sarkanajā laukumā. Viņu rīcībā būs ne tikai labas mācību klases, bet arī

nepieciešamie kabineti laboratorijas darbiem.

Daudzo gadu pieredze liecina, ka gadu no gada liels skaits strādājošo jauniešu un pieaugušo sekmīgi var mācīties vakara vidusskolā. Tā, pagājušajā mācību gadā sekmīgi mācījās R. Belorusa, Z. Stepičeva, J. Černovs un citi.

Taču ir vēl daudz uzņēmumu,

JAUNA SAZVĒRESTĪBA PRET KONGO

Jau vairāk nekā divus gadus kongojiešu tauta cīnās par stāvokļa normalizāciju savā zemē, par Ka-

KUBAS REPUBLIKĀ organizēti daudzi vispārīgglītojošie kursi pieaugušajiem. Rūpnīcās un fabrikās, veikalos un darbnīcās tūkstoši vīriešu un sieviešu kursus apgūst sešklasīgo izglītību. Visi pedagogi šeit pieteikušies un strādā brīvprātīgi.

Gados vecāki laudis, kam agrāk bija liegta iespēja iegūt izglītību, tagad atgūst nokavēto.

Attēls: Konsulo Kordovaesa (65 gadi) nodarbības.

PRENSA LATINA—TASS foto

Viesi kolhoza „Čīna” klubā

Kolhoza „Čīna” klubā 28. jūlijā viesojās žurnāla „Liesma” redaktors b. Goris, lai atbildētu uz lasītāju jautājumiem un kopīgi pārrunātu par to, kā žurnālu padarīt interesantāku. No redaktora stāstījuma lasītāji uzzināja, kā top žurnāls, ko varēs lasīt tā nākošajos numuros, kā tas palīdzēs lauku jauniešiem veidot dzīvi pēc komunistiskās morāles kodeksa principiem. Vairāki lasītāji izteica savas domas par žurnāla darbu un vēlēšanos, lai nākošajos numuros ievietotu materiālus par jaunām kultūras darbu un mākslinieciskās pašdarbības formām, jaunajiem kultūras un mākslas darbiniekiem, jaunajām sadzīves tradīcijām un citus.

Lai gan visu dienu smidzināja lietus, tas netraucēja kolhoza „Zelta vārpa” pašdarbniekiem ierasties ar viesizrādi kop-saimniecības „Čīna” klubā. Par to, ka šajā kolhozā ir uzcītīgi laudis, varēja pārliecināties gan no viņu labi sagatavotajiem priekšnesumiem, gan no tā, ka lietus nespēja viņu nodomus izjaukt. Deju kolektīva dalībnieku saliedētais solis liecināja par dejojāju gribu un neatlaidību un vadītāja darbu priekšnesumu sagatavošanā.

L. KALNIERE

kur strādājošai jaunatnei nav pabeigta vidējā izglītība. Tā, Jēkabpils konservu fabrikā 32 cilvēkiem nav vidējās izglītības. Taču līdz šim vakara vidusskolā pieteikušies tikai četri. Līdzīgs stāvoklis ir arī citos uzņēmumos un iestādēs.

Lai pēc iespējas ātrāk laika iedzīvotāji apgūtu vidējo izglītību, uzņēmumu vadītājiem, partijās un komjaunatnes pirmorganizāciju sekretāriem jārūpējas, lai pēc iespējas visi viņu vadīto kolektīvu jaunieši un arī pieaugušie 1962./1963. mācību gadā iestātos vispārīgglītojošā vakara skolā vai reālā skolā. Nepieciešams radīt tādus darba apstākļus, lai netraucētu apmeklēt attiecīgo mācību iestādi. Bez tam šogad pieaugušiem tiek atvērta paštrināta mācību grupa, kas 5.—8. klases dos iespēju nobeigt divos gados.

N. LAVRENTJEVS,

Jēkabpils 1. vispārīgglītojošās vakara vidusskolas skolotājs

STARPTAUTISKAIS APSKATS

tangas provinces atkalapvienošanu ar Kongo Republiku. Un, ja šajā cīņā līdz šim nav gūti panākumi, tad tur vainojama nebeidzamā imperiālistisko valstu iejaukšanās Kongo iekšējās lietās. Pazīstamais amerikāņu komentētājs V. Lipmans nesen rakstīja, ka Kongo krīzes cēloņi meklējami rietumvalstu galvaspilsētās. Pēdējā laikā augsti ASV valsts departamenta pārstāvji apmeklēja Londonu, Briseli un Parīzi, kur, pēc ārzemju preses ziņām, notikusi nīkna kaulēšanās Kongo bagātību dēļ. Pieejā Katangas problēmas atrisināšanai iezīmējās domstarpības starp Amerikas Savienotajām Valstīm, no vienas puses, un Beļģiju, Angliju un Franciju, no otras puses. Turklāt imperiālisti ir pilnīgi vienprātīgi vienā jautājumā: viņi grib panākt tādu stāvokli «neregulējumu» Kongo, kas viņiem nodrošinātu neierobežotas iespējas laupīt šīs zemes dabas bagātības. Radušās domstarpības esot izskaidrojamas ar to, ka Beļģija un Anglija grib saglabāt un nostiprināt savas pozīcijas Kongo, bet ASV cenšas izspiest savus partnerus un kļūt par noteicējiem Kongo. Imperiālistu ķīvīņš Kongo dēļ jo uzskatāmi ilustrē, cik pāreizs ir PSKP Programmas norādījums, ka mūsu laikā saasinās imperiālistisko lielvalstu cīņa par ievēliu avotiem un kapitālguldījumu sfērām.

Kongo, it īpaši tās provinces Katangas bagātības — varš, urāns, kobalts, dimanti un citas vērtīgas izejvielas — jau sen ir pievilkušas amerikāņu kapitālistu alkātīgos skatienus. Bet sabiedrība «Union Miniere», kas saimnieko Katangā un kuras akciju kontrolpakete ir beļģu rokās, kavēja amerikāņu kapitāla iespēšanos Kongo. Taču pēdējos gados stāvoklis šajā zemē krasi mainījies. Aizvadītajos divos gados ASV kapitāla ieguldījumi Kongo palielinājušies divkārt un ienēmuši šīs zemes ekonomikā otro vietu aiz beļģu kapitāla.

Amerikas Savienotajām Valstīm ir bijusi un ir vēl tagad liela loma kongojiešu tautas traģēdijā. Kopā ar saviem sabiedrotajiem tās sagatavoja Kongo likumīgās valdības gāšanu un šo nodomu arī realizēja. Pēc tam tika noorganizēta likumīgās valdības premjerministra P. Lumumbas nogalināšana. Ar ASV un tās partneru atbalstu Kongo tika sašķelta un nodibināta «Katangas valsts» ar marioneti Čombi priekšgalā.

Imperiālistu vainas dēļ ielgusi Kongo sašķeltība nodara lielus zaudējumus šīs zemes ekonomikā un pasliktina kongojiešu tautas stāvokli. Kongo centrālajai valdībai laupīta iespēja papildināt savu kasi ar Katangas ienākumiem. Tā rezultātā ikmēneša deficīts budžetā sasniedz 800 miljonus franku. Kongo aug bezdarbs. Republikas galvaspilsētā Leopoldvilā vien ir 100.000 bezdarbnieku. Bez darba ir katrs ceturtais šīs pilsētas iedzīvotājs.

Taču kongojiešu bēdīgais stāvok-

lis nepavisam neinteresē imperiālistus. Viņi domā tikai par to, kā Katangas problēmu atrisināt savās savtīgās interesēs. Ārzemju presē parādījušies ziņojumi, ka ASV, Anglija, Beļģija un Francija izstrādājušas kopīgus priekšlikumus Kongo jautājumā, kuros tās gatavojoties iesniegt Apvienoto Nāciju Organizācijai. Šajos priekšlikumos imperiālisti iesakot savam ieliktienim Combem maksāt centrālajai valdībai daļu no summām, ko viņš saņem no ārzemju sabiedrībām nodokļu veidā. Tai pašā laikā šajos priekšlikumos paredzēts piešķirt Katangai plašas autonomas tiesības. Nav grūti uzminēt, ka ar savu jauno plānu rietumvalstīs faktiski grib iegūt Kongo sašķeltību un nepavisam nedomā normalizēt stāvokli šajā zemē.

STĀVOKLIS ALŽĪRIJĀ

Starptautiskās sabiedrības uzmanība patlaban pievērsta stāvoklim Alžīrijā. Šī zeme pēc ilga antkoloniāla kara izcīnīja politisku neatkarību. Alžīriešu tautai paverās ceļš uz patstāvīgu attīstību. Taču pirms kāda laika starp nacionālās atbrīvošanās kustības vadītājiem radās domstarpības par jaunās dzīves turpmākās celtniecības ceļiem. Šīs domstarpības noveda pie nacionālās atbrīvošanās frontes vadības sašķelšanās divos grupējumos. Viena grupējuma piekritēji atbalsta Alžīrijas Republikas pagaidu valdības (ARPV) priekšsēdētāju Ben Hedu, bet otra grupējuma piekritēji — ARPV vicepriekšsēdētāju Ben Bellu, Ben Bellas piekritējiem ir liela ietekme armijā. Pašlaik abi grupējumi ved sarunas par domstarpību noregulēšanu. Alžīrijas Republikas pagaidu valdības priekšsēdētājs Ben Heda ieteicis visiem Alžīrijas nacionālās atbrīvošanās kustības vadītājiem sastapties galvaspilsētā un novērst domstarpības sarunu ceļā.

Alžīrijā radušos stāvokli franču imperiālisti cenšas izmantot kā ieganstu, lai iejauktos šīs zemes iekšējās lietās. Franču karaspēks, kas atrodas Alžīrijā, pārkāpdams Evianas vienošanās, sācis patruļēt dažās Alžīrijas pilsētās. Savu noziedzīgo darbību atjaunojuši arī slepenās bruņotās organizācijas — OAS — bandīti. Viens no Francijas valdības ministriem izteicies, ka Francija varot izmantot savu karaspēku Alžīrijā, «lai garantētu turienes eiropiešu drošību».

Sais apstākļos Alžīrijas Komunistiskā partija aicina nacionālās atbrīvošanās frontes vadītājus drīzāk likvidēt domstarpības un vadīt zemi pa normālas attīstības ceļu. Komunisti iesaka visiem patriotiem izveidot tautas vienības, savstarpējās saprašanās un miera komitejas. Komunistiskā partija uzskata, ka alžīriešu tautas interesēs nepieciešams nodibināt tādu demokrātisku valsti, kurā visiem pilsoņiem būtu nodrošināta personības brīvība, vārda brīvība un sociāls taisnīgums.

D. KASATKINS

Redaktore B. IKLAVA

Biržu patērētāju biedrībai vajadzīgs grāmatvedis-e inventarizācijai (obligāta krievu valodas pārnāšana), veikalvedis-e lauku veikala.

Pieteikties personīgi biedrības kantorī Kalna ciema «Pilskalnos» vai pa tālruni Vidsala 7.

Mirušo atceres diena Antūžu kapos notiks 12. augustā plkst. 17.00, Balgalvju kapos — 19. augustā plkst. 17.00.

Avīze iznāk otdienās, ceturtdienās un sestdienās. Tālrūnī: redaktores — 2342, redaktores vietnieci — 2262, redaktores vietniekam — lauksaimniecības nodaļas vadītājam — 2502, partijas un komjaunatnes, kultūras un skolu nodaļu vadītājiem — 2340, tēlāis vads tālsaziemei — 7. Redakcija: Jēkabpils, Brīvības ielā 212.

«Padomju Daugava» — gazeta K KP Latvija и Советского Министров Латвийской ССР в зоне Екабинского территориального производственного колхозно-совхозного управления.